

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НОГООН ХӨГЖИЛ,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

Монгол улсын дэд бүтцийн төлөвлөлт болон зураг төсөлд зэрлэг амьтдад ээлтэй арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэх нь

ТӨРӨӨС ЗЭРЛЭГ АМЬТДЫН ХАМГААЛЛЫН ТАЛААР АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ БОДЛОГО

А.Баясгалан
Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал
жуулчлалын яам

Байгаль орчны эрх зүйн баримт бичгүүд

- 20 орчим хуулиуд
- 80 орчим журам, аргачлал
- Олон улсын 18 конвенци, протокол
- Бусад 13 хууль, тогтоомж

Нүүдлийн зүйлүүдийг хамгаалах тухай конвенци

- CMS /1999-06-24/
- 117 зүйл
  - Загас 1 /Siberian sturgeon/
  - Хөхтөн 7 /Takhi, Khulan, Snow leopard, Mongolian Or White-Tailed Gazelle, Saiga Antelope, Wild Or Bactrian Camel, Argali sheep/
  - Шувуу 109

Байгаль орчны салбарын хуулиуд

- Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
- Амьтны тухай хууль
- Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хууль
- Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль

Амьтны тухай хууль /2012 он/-д

6.1.3. амьтны хэвийн өсөлт үржилтийг хадгалах, тархац нутгийг хамгаалах, нүүдлийн замыг чөлөөтэй байлгах;

7.4. Нэн ховор амьтны амьдрах нутагт хүнд үйлдвэр, цахилгаан станц, химийн үйлдвэр байгуулах, авто болон төмөр зам тавих, уул уурхайн олборлолт явуулах, газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхлэх асуудлыг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний дүгнэлтийг үндэслэн Засгийн газар шийдвэрлэнэ.

Хөтөлбөрүүд

- Төрөөс экологийн талаар баримтлах бодлого /1997/
- Ногоон хөгжлийн бодлого /2014/
- Нэн ховор, ховор амьтдыг хамгаалах үндэсний хөтөлбөр /2011/
- Биологийн олон янз байдлын үндэсний хөтөлбөр /2015/

Төрөөс экологийн талаар баримтлах бодлого

- 5.10. 2010-2020 оны хугацаанд экологийн баримжаат төрийн бодлого хэрэгжих үе эхэлнэ. Энэ хугацаанд нийгмийн амьдралын голлох хүрээнд хүрээлэн байгаа орчиндоо зохицон ажиллах арга, зохион байгуулалтыг нэвтрүүлнэ.

Ногоон хөгжлийн бодлого

- “ногоон хөгжил” гэж байгалийн нөөцийг хэмнэлттэй, үр ашигтай ашигласан, экосистемийн үйлчилгээг тэтгэсэн, хүлэмжийн хийн ялгарал болон хаягдал багатай, нийгмийн оролцоог хангаж ядуурлыг бууруулах хөгжлийн загварыг
- Стратегийн зорилт 2. Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлыг эрчимжүүлэн орчны бохирдол, доройтлыг бууруулж, экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгална
  - 3.2.4.биологийн олон янз байдлын удмын санг хамгаалах, тархац нутаг, амьдрах орчныг тэтгэх замаар хомсдолоос сэргийлж, ашиглалтын нөөц бүрдүүлэх;

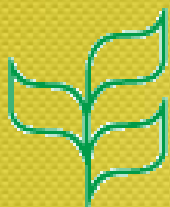

Нэн ховор, ховор амьтдыг хамгаалах үндэсний хөтөлбөр

- 3.3.2.4. ОХУ, БНХАУ зэрэг орнуудтай хамтран ажиллах Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр байгуулж, хил орчмын нэн ховор, ховор амьтдыг хамгаалан хил дамнасан тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөтгөж, хамгаалалтын менежментийг сайжруулна
- 3.3.4.4. томоохон төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх явцад нэн ховор, ховор амьтдын тархац нутаг хумигдах, нүүдлийн зам хаагдах, тоо толгой цөөрөх, амьдрах орчин доройтохоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд шаардагдах хөрөнгийг уг төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх салбарын эрхэлсэн сайдын төсвийн багцад тусган санхүүжүүлнэ

Айчиггийн зорилтууд

“... биологийн олон янз байдалд үзүүлэх нөлөөллийг багасгах үүднээс хор хохирол учруулахуйц үйл ажиллагааг дэмжихгүй байх, харин түүнийг хамгаалах, зүй зохистой ашиглахыг дэмжсэн Конвенцийн болон олон улсын хууль тогтоомжтой нийцэхүйц арга хэмжээг үндэсний нийгэм, эдийн засгийн бодлогоддоо тусгах”

Биологийн олон янз байдлын үндэсний хөтөлбөр

- Тэргүүлэх чиглэл 2: Биологийн олон янз байдлын хамгаалал (5 зорилго, 13 зорилт, 31 үйл ажиллагаа)
- 2.2.1 2018 он гэхэд дэд бүтцийн хөгжлийг биологийн олон янз байдалд ялангуяа нүүдлийн зүйлүүдэд ээлтэй, сөрөг нөлөө багатай төлөвлөх салбар хоорондын уялдааг хангасан байна.

Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль /2012 он/-д

- ...байгаль орчныг хамгаалах, хүний үйл ажиллагааны улмаас байгаль орчны тэнцвэрт байдал алдагдахаас сэргийлэх, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл багатайгаар байгалийн нөөц ашиглалт явуулах, бүс нутаг, салбарын хэмжээнд баримтлах бодлого, хэрэгжүүлэх хөгжлийн хөтөлбөр, төлөвлөгөө болон аливаа төслийн байгаль орчинд нөлөөлөх байдлыг үнэлэх, хэрэгжүүлэх эсэх талаар дүгнэлт, шийдвэр гаргах...

Байгаль Орчинд Нөлөөлөх Байдлын Үнэлгээ

Стратегийн үнэлгээ

УИХ, ЗГ-аас батлагдах бодлогын баримт бичиг, хөтөлбөр, төлөвлөгөөнд хийнэ

Төлөв байдлын үнэлгээ

Томоохон бүх төслүүдэд төслийн баримт бичгийг боловсруулах шатанд хийнэ.

Нөлөөллийн үнэлгээ

Шинээр байгуулж байгаа болон одоо ажиллаж буй үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, барилга байгууламж, тэдгээрийг шинэчлэх, өргөтгөх, байгалийн нөөц ашиглах аливаа төсөлд хийнэ.

Хуримтлагдах нөлөөллийн үнэлгээ

Тодорхой бүс нутаг, усны сав газрын хэмжээнд /иргэн, аанбаас хэрэгжүүлж буй төслүүдэд/ хийнэ.

Ерөнхий үнэлгээ

Хэрэгжүүлэх боломжгүй

Нөхцөл болзолтой хэрэгжүүлэх

Нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай

Нарийвчилсан үнэлгээ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө

Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр

Тулгамдсан асуудлууд

Анхаарах асуудалд

- Шинжлэх ухааны үндэслэлтэй шийдвэр гаргах судалгааны үр дүнгүүд
- Дэд бүтэц уул уурхай салбар хоорондын уялдааг хангах
- Аливаа төсөл хөтөлбөрийн эхлэлийн шатанд нөлөөллийг тооцож үнэлгээний дүгнэлт гаргах

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа

